

Zhodnocení šlechtitelského programu

pro

**plemeno Shetland pony v České
republice r. 2022**

1. Úvod

Během roku 2022 rada PK SHP rozpracovala úpravy na ŠP a ŘPK včetně zkušebního řádu, které vychází z analýzy současného stavu a perspektivy šlechtění plemene. Nový ŠP a ŘPK bude zpracován v souladu s aktuální evropskou legislativou (EU) 2016/1012 ze dne 8. června 2016. Rada PK SHP pracuje na úpravách nového ŠP a ŘPK společně se zástupci Asociace svazů chovatelů koní jako uznaného chovatelského sdružení a s konzultantem DoC. Miroslavem Maršálkem.

V roce 2023 má RPK SHP v plánu seznámit členskou základnu SCHSHP s plánovanými změnami ŘPK. Po schválení nového ŠP a ŘPK předloží prostřednictvím Asociace svazů chovatelů koní jako uznaného chovatelského sdružení tento nový dokument ke schválení na Ministerstvo zemědělství ČR.

2. Stav populace plemene Shetland pony v ČR

Populace shetlandských pony v ČR má stále mírnou vzestupnou tendenci. Vzrostl nám počet plemenných hřebců z 69 na 75. Počet klisen v PK vzrostl z 457 na 461. Počet v oddílu ostatní vzrostl z 694 na 747. V r. 2022 se narodilo a bylo registrováno 75 hříbat z toho bylo 33 klisniček a 42 hřebečků.

Stavy Shetlandů ke konci r. 2022

Plemenní hřebci	75
Klisy celkem	461
Klisy v HPK	167 v HPK- PREF. 86 klisen
Klisy v PK	80
Klisy v PPK	128

Vývoj populace plemene Shetland pony v ČR v letech 2001 – 2022

Tabulkač.1 mapuje nárůst koní v plemenné knize od r. 2001 do r. 2022.

Tab.č.1

rok	pl. hřebci v PK	ch. klisny v PK	ostatní	celkem
2001	5	162	303	470
2002	8	213	278	499
2003	11	226	265	501
2004	14	223	254	487
2005	15	229	234	492
2006	23	240	195	482
2007	26	257	174	457
2008	29	284	209	522
2009	31	302	203	536
2010	32	311	235	578
2011	36	316	268	620
2012	42	331	407	780
2013	43	350	454	847
2014	49	351	495	895
2015	45	357	536	937
2016	51	385	550	986
2017	54	397	601	1052
2018	56	399	633	1088
2019	58	419	657	1134
2020	63	438	675	1176
2021	69	457	694	1220
2022	75	461	747	1283

3. Počty zapsaných hřebců a klisen do PK

V r. 2022 bylo zařazeno 6 plemenných hřebců do PK a 27 klisen do plemenné knihy z toho do HPK 15 klisen, do PK 12 klisen.

4. Výsledky testování a posuzování

V r. 2022 byly pro Shetland pony vypsané dva termíny licencí hřebců, čtyři termíny pro centrální svod klisen, předvýběr mladých hřebců a hodnocení valachů a dva termíny pro konání zkoušek výkonnosti SHP.

Licentace hřebců SHP v r. 2022

První licentace hřebců plemene Shetland pony a zároveň první letošní chovatelská akce pro toto plemeno se konala v krásném prostředí Zemského hřebčince v Písku. Licentace SHP byla zařazena v programu předvýběru hřebců ostatních plemen, která se konala v neděli 20.2.2022. Bylo hodnoceno 7 hřebců. Pět splnilo podmínky pro zařazení do chovu.

Druhá licentace hřebců SHP proběhla na výstavě pony v Polance nad Odrou. Tam byli představeni tři hřebci. Jeden splnil podmínky pro zařazení do chovu.

Celkem bylo v r. 2022 zařazeno do PK SHP sedm hřebců. Hřebci Pontop Gems King II, Lille Rosendals Matteo, Permonik Gypsy, Markes Royal Commander, Phantom Czenkow a Aslan Rembrandt splnili podmínky pro zápis do PK. Hřelec Bruce Domino absolvoval přehodnocení a hřelec Knock Fortune Chaser absolvoval zápis do PK na základě výjimky schválené ČS.

Výsledky hodnocení hřebců v r. 2022										
Jméno hřebce	KVH	KVP	OH	OHol	Užitkový typ	Stavba těla	končetiny	Mech. pohybu	Celková známka	Místo konání
					Koeficient 0,30	Koeficient 0,25	Koeficient 0,20	Koeficient 0,25		
Pontop Gems King II	80	85	118	13	8,5	8	7,5	7,5	7,93	Polanka
Lille Rosendals Matteo	105	114	145	16,5	8	8	7,5	8	7,88	Písek
Bruce Domino	100	109	142	15	8	8	7,5	6,5	7,5	Písek
Permonik Gypsy	85	91	114	12,5	8	8	6,5	7	7,38	Písek
Markes Royal Commander	102	109	151	15,5	8,5	6	7,5	7	7,25	Písek
Phantom Czenkow	102	108	134	16,5	8	7,5	7,5	6	7,25	Písek
Aslan Rembrandt	85	92	111	13,5	7,5	7,5	6,5	7	7,13	Písek
Aslan Regent	85	92	115	14	7,5	7	6,5	6	6,8	Polanka
Talisman vom Buchberg	80	87	107	13	7	7	6	6	6,5	Písek
Zack	95	103	120	14	6	6	6	7	6,25	Polanka

Centrální svody klisen SHP v r. 2022

V r. 2022 se konaly čtyři centrální svody klisen. První centrální svod proběhl 6.4. 2022 v Kadově. Svodu se zúčastnilo sedm klisen Shetland pony.

Druhým centrálním svodem byl 12.5. 2022 ve Velké Bystřici při ZV SHP. Zde byla zapsána jedna klisna.

Třetí termín centrálního svodu klisen byl vypsán při příležitosti konání Výstavy Shetland pony v Polance nad Odrou. Konal se dne 4.6. 2022. A na svod v Polance dorazilo 11 klisen.

Poslední centrální svod proběhl při výstavě pony v Plasích, kde byly zapsané 3 klisny.

Výsledky centrálních svodů klisen SHP v r. 2022												
Jméno klisny	KVH	KVP	OH	OHol	Užitkový typ	Stavba těla	Končetiny	Mech. pohybu	Celková známka	Zař. klisny	Místo konání	
					Koef. 0,30	Koef. 0,25	Koef. 0,20	Koef. 0,25				
Kadov Brigid	88	98	122	13	8,5	8	7,5	8	8,1	HPK	Kadov	
Finale	102	114	145	14,5	8	8	8	8,5	8,1	HPK	Kadov	
Kadov Enif Star	98	110	136	14,5	8	7,5	7,5	8,5	7,9	HPK	Kadov	
Narnie ze Zaváte samoty	92	100	137	13	8	8	8	7,5	7,9	HPK	Polanka	
Kadov Pearl	100	112	140	13,5	8	8	7	8	7,8	HPK	Kadov	
Blondie v.h. Mallewegje	88	98	135	13	8	7,5	7,5	8	7,8	HPK	Polanka	
Pomela Gwin K	80	88	130	12	8	8,5	7,5	7	7,78	HPK	Polanka	
Britt v.d. Pollen	89	98	140	13	8	7,5	7,5	7,5	7,7	HPK	Polanka	
Jessica´s Janina K	79	85	121	12	8	7,5	7	7,5	7,6	HPK	Polanka	
Carmen	76	82	107	11	6,5	8	7,5	8	7,45	HPK	Plasy	
Golden Inca´s Ilja Gwin K	76	83	119	10,5	8	7,5	7	7	7,43	HPK	Polanka	
Cilia v.t. Zesspan	99	110	164	14	8	7	7,5	7	7,4	HPK	Polanka	
Cilke Van De Morgendster	76	83	115	11	7,5	7,5	7	7	7,3	HPK	Polanka	
Isabell	92	100	139	13	7,5	8	7	6,5	7,3	HPK	Polanka	
Pegy	97	105	138	14	7,5	7	7,5	7	7,25	HPK	Plasy	
Loly Pop De Champert	83	89,6	128	12	7,5	7,5	7	6,5	7,2	HPK	Polanka	
Bergenia of Kadov	88	96	112	12,5	7,5	7,5	6	7,5	7,2	HPK	Kadov	
Kadov Proxima	97	108	132	14,5	7,5	7,5	7,5	6	7,1	HPK	Kadov	
Halstock Champagne Chancey	76	84	115	12,5	7	7,5	7	6,5	7,0	PK	Polanka	
Markes Melde	102	111	142	15,5	7	6	7,5	7	6,85	PK	Bystřice	
Superstar of Kadov	98	110	130	15	6	7	7,5	6,5	6,7	PK	Kadov	
Adélka Shery	78	85	110	12	6	7,5	5,5	7,5	6,65	PK	Plasy	

Zkoušky výkonnosti SHP v r. 2022

V r. 2022 byly vypsané dva termíny pro konání zkoušek výkonnosti Shetland pony.
První termín ZV byl 12.5. 2022 ve Velké Bystřici. Druhý termín pro ZV byl vypsán v Plasích při konání regionální výstavy Shetland pony.

Hodnocení zkoušek výkonnosti:

Hodnocení zkoušek výkonnosti v r. 2022					
Jméno koně	B.H. zař. do PK	ZV celková známka	Typ ZV	pohlaví	Místo konání
Markes Gioia	8,1	9,26	kombinovaná	klisna	V. Bystřice
Kimba	7,25	8,7	v zápřeži	klisna	V. Bystřice
Berberis of Kadov	8,12	8,6	v zápřeži	valach	V. Bystřice
Bruce Domino	7,5	8,18	Pod sedlem	pl. hřebec	Plasy
Blackberry Czenkow	6,88	7,93	kombinovaná	klisna	Plasy
Calimero af Jaboruder	7,5	7,87	v zápřeži	pl. hřebec	V. Bystřice
Markes Orea King	7,28	7,55	v zápřeži	valach	V. Bystřice
Sharptor Red Amber	8,3	7,55	v zápřeži	klisna	V. Bystřice
Markes Melde	6,85	7,4	v zápřeži	klisna	V. Bystřice
Murphy	6,93	6,3	v zápřeži	hřebec	V. Bystřice

Vývoj počtu koní, kteří absolvovali ZV v letech 2011 – 2022

Tab.č.7

Rok	V zápřeži		Po sedlem		Kombinovaná		Celkem
	klisny	Hřebci valaši	klisny	Hřebci valaši	klisny	valaši	
2011	2	1	0	0	-	-	3
2012	3	0	1	0	-	-	4
2013	4	1	0	0	-	-	5
2014	3	2	0	0	-	-	5
2015	5	1	0	0	-	-	6
2016	9	1	0	0	-	-	10
2017	0	1	1	0	-	-	2
2018	0	0	2	0	-	-	2
2019	2	1	0	0	-	-	3
2020	0	0	2	0	-	-	2
2021	0	0	0	0	-	-	0
2022	3	4	0	1	2	0	10

Předvýběry mladých hřebců SHP

V roce 2022 bylo přihlášeno celkem 5 mladých hřebců na hodnocení exteriéru a to na třech chovatelských akcích.

Do předvýběru Písku byli přihlášeni dva dvouletí hřebečci, oba se k hodnocení dostavili. Hřebečka **Alpinhorse Salazar Slytherin** komise doporučuje jako nadějného, hřebečka **Shenay** spíše nedoporučuje. Komise samozřejmě zohledňuje při hodnocení věk hřebců a zároveň dodává, že do doby než budou moci hřebečci předstoupit před licenční komisi se mohou ještě změnit a to jak k lepšímu tak k horšímu hodnocení.

Na akci ZV ve Velké Bystřici byl hodnocen jeden mladý hřebec **Murphy**, komise tohoto mladého hřebce spíše nedoporučila. Do předvýběru v Plasích se přihlásili dva hřebečci **Kadov Inch** a **Permoník Ivanhoe**. Oba komise spíše doporučila. Míry a podrobné hodnocení mladých hřebců najdete v tabulce níže.

Podrobné hodnocení mladých hřebců										
Jméno hřebce	KV H	KV P	OH	OHo I	Užitkový typ	Stavba a těla	končetiny	Mech. pohybu	Celková známka	doporučení
Kadov Inch	89	100	144	15	8	7,5	6,5	6,5	7,2	ano
Alpinhorse Salazar Slytherin	84	90	118	13,5	7,5	7	6	8	7,13	ano
Permoník Ivanhoe	82	88	118	12	7,5	7,5	7	6	7,03	ano
Murphy	82	91	114	12	7,5	7,5	6,5	6	6,93	ne
Shenay	80	85	108	12,5	7	7	6	6	6,5	ne

Hodnocení valachů SHP

Možnost hodnocení valachů není tak zcela běžné a ani pro valachy samotné důležité. Vyhodnocení valachů, ale může být přínosem při hodnocení kvality chovných klisen (matek) a při hodnocení potomstva plemenných hřebců.

V roce 2022 byli přihlášeni celkem 3 valaši na hodnocení exteriéru a to na dvou chovatelských akcích.

Na akci ZV ve Velké Bystřici byl hodnocen valach **Markes Orea King** a na svodu a hodnocení valachů při výstavě v Plasích byli předvedeni dva valaši: **Berns ze Zásady** a **Planck z Malého údolí**. Jejich míry a podrobné hodnocení najdete v tabulce níže.

Výsledky hodnocení valachů										
Jméno	Míry (cm)				Bodování				Celková známka	
	KVH	KVP	OH	Ohol	Užitkový typ	Stavba těla	Končetiny	Mech. pohybu		
Berns ze Zásady	107	116	150	16	8	7,5	7	8	7,68	
Markes Orea King	97	107	143	15,5	8	7,5	7,5	6	7,28	
Planck z Malého údolí	99	110	139	15	7	7	7	7	7	

5. Prezentace a propagace plemene Shetland pony na výstavách

Shetland pony byli v r. 2022 prezentováni na mnoha akcích. Proběhly čtyři regionální výstavy. 4.6. 2022 Výstava v Polance nad Odrou, 14.8. 2022 V Plasích, 23.7. 2022 V Děpoltovicích a 27.8. 2022 v Zábřehu na Moravě. Vrcholem výstavní sezóny byl Národní Šampionát SHP, který se konal v Pardubicích dne 10.9. 2022 při výstavě Koně v akci.

Shetlandi byli propagováni také v dostizích a to v exhibičních dostizích při Prague Playoffs v O2 aréně, u příležitosti konání Českého Derby a jedna z exhibic proběhla na pardubickém závodišti. Další čtyři dostihy proběhly v rámci seriálové dostihové soutěže, která byla součástí poháru chovatelů a vystavovatelů.

Další pěknou a dobře SHP obsazenou osmikolovou seriálovou soutěží by Vozatajský pohár. Kde se zúčastnili jednospřeží i dvojspreží vedeni juniory i seniory.

Prezentace a ukázky všestranného využití shetlandů byly zařazeny také na výstavě Kůň 2022 v Lysé nad Labem a v Pardubicích při výstavě Koně v akci. Podrobné výsledky všech regionálních výstav a Národního Šampionátu, Moravského show pony Šampionátu i podrobné výsledky Poháru chovatelů a vystavovatelů SCHSHP 2022 je možné najít na našich webových stránkách <https://www.schshp.cz/>. Pohár chovatelů a vystavovatelů souhrnně mapuje výsledky za celou výstavní sezónu.

Výsledky poháru chovatelů a vystavovatelů SCHSHP za r. 2022:

1. Výstavně nejúspěšnější hříbě Shetland pony v sezóně 2022
V typu mini: **Brusinka Gwin K**, majitel a chovatel: Vladimíra Kyselá
V typu Standard: **Mystery Racer of Magic Star**, majitel a chovatel: Jana Horáčková
2. Výstavně nejúspěšnější roční Shetland pony v sezóně 2022
V typu mini: **Ilex of Kadov**, majitel: Eva Kadeřávková, chovatel: Lucie Kočovská
V typu Standard: **Amélie Jannis's World**, majitel: Jaroslav Kondelík, chovatel: Tomáš Nový
3. Výstavně nejúspěšnější dvouletý Shetland pony v sezóně 2022
V typu mini: **Cardi Cracker**, majitel: Denisa Ondráčková, chovatel: GB
V typu Standard: **Unity Universe**, majitel a chovatel: Jana Ondřejová
4. Výstavně nejúspěšnější tříletá klisna Shetland pony v sezóně 2022
V typu mini: **Jessica's Janina K**, majitel a chovatel: Vladimíra Kyselá
V typu Standard: **Smurf Emmy**, majitel a chovatel: ACHEESI s.r.o.
5. Výstavně nejúspěšnější čtyřletá a starší klisna Shetland pony v sezóně 2022
V typu mini: **Ylsebill vom Ellernbrook**, majitel : Ivana Trísková, chovatel: D
V typu Standard: **Blondie v.h. Mallewegje**, majitel : Monika Buršíková, chovatel: NL
6. Výstavně nejúspěšnější tříletý hřebeček Shetland pony v sezóně 2022
V typu mini: **Talisman vom Buchberg**, majitel: Jana Drncová a chovatel: D
V typu Standard: **Phantom Czenkow**, majitel a chovatel: Jana Mazancová
7. Výstavně nejúspěšnější čtyřletý a starší hřebeček Shetland pony v sezóně 2022
V typu mini: **Substeressen Snow Icarus**, majitel : Jana Křivohlávková, chovatel: D

V typu Standard: **Sunrise of Kadov**, majitel: Jana Ondřejová a chovatel: Lucie Kočovská

8. Výstavně nejúspěšnější tříletý a starší valach Shetland pony v sezóně 2022

V typu mini: **Amor of Magic Star**, majitel a chovatel: Jana Horáčková

V typu Standard: **Berberis of Kadov**, majitel: Ivana Hrabčíková, chovatel: Lucie Kočovská

9. Nejúspěšnější chovatel Shetland pony ve výstavní sezóně 2022

Lucie Kočovská

10. Nejúspěšnější majitel Shetland pony ve výstavní sezóně 2022

Vladimíra Kyselá

11. Nejlépe hodnocená klisna centrálních svodů SHP 2022

Kadov Brigid, majitel a chovatel: Lucie Kočovská

Finale, majitel: Žaneta Lodzianová, chovatel: A

12. Nejlépe hodnocená 3-letá klisna českého chovu – hodnocená na centrálním svodu SHP 2022

Pomela Gwin K, majitel: Jana Krivohlávková, chovatel: Vladimíra Kyselá

13. Nejlépe hodnocený valach centrálních svodů SHP 2022

Berns ze Zásady, majitel Jana Horáčková, chovatel: Jitka Sládečková

14. Nejlépe hodnocený hřebec licencí SHP 2022

Lille Rosendals Matteo, majitel: Petra Bodnár, chovatel: DK

15. Nejlépe hodnocený pony při zkouškách výkonnosti SHP 2022

Markes Gioia, majitel a chovatel: Karolína Marková

16. Skokan roku – nejvyužívanější plemník SHP 2022

Edern Gvion, majitel: Vladimíra Kyselá, chovatel: GB

17. Nejúspěšnější SHP pro Mladé vystavovatele 2022

Dailey v.d. Olle Dijk, majitel: Jana Ondřejová, chovatel: NL

18. Nejúspěšnější Lead Reinový SHP 2022

Berberis of Kadov, majitel: Ivana Hrabčíková, chovatel: Lucie Kočovská

19. Nejúspěšnější First Ridden SHP 2022

Berberis of Kadov, majitel: Ivana Hrabčíková, chovatel: Lucie Kočovská

20. Nejúspěšnější Open Ridden SHP 2022

neobsazeno

21. Nejúspěšnější Driving SHP 2022

Lille Rosendals Magic, majitel: Jana Ondřejová, chovatel: DK

22. Nejúspěšnější dostihový SHP 2022

Markes Gioia, majitel a chovatel: Karolína Marková

6. Priority pro příští rok

Rozhodující prioritou je zajistit vzestupnou tendenci při reprodukci populace a zároveň zvyšovat kvalitu odchovaných zvířat tak, aby čeští chovatelé SHP a jejich odchovy byly konkurence schopní vůči odchovům ostatních evropských chovatelů. Zvyšování potřebné kvality zajistíme prostřednictvím selekce při výběru koní do plemenitby.

Druhou důležitou prioritou je zajistit propagaci plemene, alespoň v obdobném rozsahu jako v r. 2022. Chceme upozornit na to, že Shetland pony je všestranně využitelné plemeno a tak ho i prezentujeme a budeme i nadále prezentovat na výstavách, chovatelských a exhibičních akcích po celé České republice.

Třetí prioritou je vzdělávání chovatelů, které považujeme za rozhodující pro zvýšení chovatelské úrovně i úrovně šlechtění plemene. V roce 2022 proběhlo jedno školení zaměřené na hodnocení při výstavách a speciální výstavní třídy. V roce 2023 bychom se chtěli zaměřit na vzdělávání chovatelů zaměřené na posouzení standardu plemene a lineární popis, abychom si do budoucna zajistili odborníky chovatele SHP proškolené pro budoucí práci pro posuzování plemenného standardu, posuzování výstav a rozšíření vzdělání již pro stávající posuzovatele a odborné pracovníky zajišťující selekci Shetland pony a výběr chovných jedinců do PK.

Zpracovala: předsedkyně RPK SHP Lucie Kočovská DiS.

V Kadově u Blatné 10.3. 2023